

MEMÒRIA DEL CURS 2000-2001

I. Sessió inaugural

La sessió inaugural del curs 2000-2001, el vint-i-quatrè de l'existència d'Amics de l'Art Romànic, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, tingué lloc a la sala Pere Coromines, el dimecres 25 d'octubre de 2000 i anà a càrrec del Dr. Antoni Pladevall i Font, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, qui dissertà sobre el tema *La comtessa de Barcelona, Ermessenda de Carcassona i la seva contribució als inicis de l'art romànic*. Aquest discurs fou publicat i distribuït a tots els socis.

II. Nomenament de socis de mèrit

Dimarts 31 d'octubre de 2000, a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, es dugué a terme la sessió de nomenament com a socis de mèrit d'Amics de l'Art Romànic dels doctors Josep M. Font i Rius i Manuel Riu i Riu, socis fundadors de la nostra entitat, destacats medievalistes i fidels col·laboradors. Féu la semblança dels homenatjats el Dr. Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC.

III. Presentació de publicacions

L'11 de desembre de 2000 es presentà a la sala Prat de la Riba el dotzè volum de la revista *Lambard. Estudis d'art medieval*. L'acte, al qual assistiren un centenar de socis, anà a càrrec del Dr. Josep Guitart i Duran, membre de l'IEC. Aquest volum inclou, entre d'altres, vuit de les ponències i comunicacions presentades al VI Col·loqui, *Les canòniques catalanes. Arquitectura i art medieval*.

El 14 de febrer de 2001 tingué lloc la presentació del volum I de la taula rodona *Boí, Burgal, Pedret, Taüll. Imitació o interpretació contemporània de la pintura mural romànica catalana*. A l'acte, que tingué lloc a la sala Prat de la Riba de l'IEC, hi assistiren més de cent persones. Anà a càrrec del senyor Santiago Alcolea i Blanch, director de l'Institut Amatller d'Art Hispànic.

El 21 de maig de 2001, la Societat Catalana d'Estudis Històrics i Amics de l'Art Romànic, amb la col·laboració de la Fundació Noguera i la Fundació «la Caixa», presentaren els tres volums de l'obra *Els pergamins de l'Arxiu Comtal de Barcelona, de Ramon Borrell a Ramon Berenguer I*. L'acte, presidit pel Dr. Manuel Castellet, anà a càrrec del Dr. Antoni Pladevall i Font, membre de l'IEC.

IV. XVI cicle de conferències

Els dies 6, 8, 13, 15, 20, 22, 27 i 29 de novembre de 2000 es dugué a terme, amb cent trenta-cinc assistents, el XVI Cicle de Conferències, enguany dedicat a *Iconografia profana de l'art romànic*. Els temes i els conferencians foren els següents:

- 06-11-2000 *La iconografia del cavaller: art i arqueologia*, per Joan-F. Cabestany i Fort
- 08-11-2000 *Aspectes profans i concrets en la pintura mural romànica nord-catalana*, per Olivier Poisson
- 13-11-2000 *Temes profans dins un art essencialment sacre*, per M. Teresa Matas i Blanxart
- 15-11-2000 *De la basarda a la seducció. Les funcions de les imatges monstruoses en l'escultura romànica*, per Gerardo Boto i Varela
- 20-11-2000 *Iconografia funerària en època romànica*, per Francesca Español i Bertran
- 22-11-2000 *Trepitjar les imatges profanes: la iconografia del paviment en època romànica*, per Xavier Barral i Altet
- 27-11-2000 *Iconografia de los oficios en el románico*, per M. Luisa Melero
- 29-11-2000 *La imagen del rey*, per Joaquín Yarza

V. Taula rodona

Dimecres 2 de maig, a la sala d'actes de la Biblioteca Central de Terrassa tingué lloc la taula rodona *Les esglésies de Sant Pere de Terrassa: de seu episcopal a conjunt monumental*, organitzada per Amics de l'Art Romànic, el Centre d'Art Romànic Català (ARCAT) i el Museu de Terrassa. En aquest acte s'hi aplegaren

cent quaranta-tres persones, representants de la Generalitat, la Diputació de Barcelona, ajuntaments, consells comarcals, universitats, socis de l'entitat, estudiants, restauradors... Les ponències presentades foren:

— *El conjunt monumental: art, història i arquitectura*, a càrrec de Domènec Ferran i Gómez, director del Museu de Terrassa.

— *Història de l'art, arqueologia i restauració (segles XVI-XX)*, a càrrec d'Eduard Riu-Barrera, arqueòleg del Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya.

— *Les darreres excavacions arqueològiques: 1995-2001*, a càrrec d'Antonio Moro i García i Francesc Tuset i Bertran, arqueòlegs, director i coordinador, respectivament, de les excavacions monumentals.

— *El Pla director: proposta de desenvolupament cultural i integració urbana*, a càrrec de Pere Riera i Pañellas i Alfred Pastor i Mongrell, arquitectes.

Exercí com a moderadora la Dra. M. Teresa Matas i Blanxart, presidenta d'Amics de l'Art Romànic i directora del Centre d'Art Romànic Català (ARCAT).

VI. Sessions de treball: conferències

Al llarg del curs, amb una mitjana de cinquanta a seixanta assistents, s'han dut a terme tres sessions de treball, en les quals es pronunciaren conferències sobre diferents aspectes relacionats amb el món medieval. Les conferències foren les següents:

- 15-01-2001 *Domènec i Montaner: estudiós i restaurador de l'arquitectura medieval catalana*, per Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC.
- 12-03-2001 *Fams, epidèmies i altres calamitats a l'Europa altmedieval: els fets i les reaccions*, per Josep M. Salrach, professor de la Universitat Pompeu Fabra.
- 07-05-2001 *El romànic del Pallars*, per Brígida Montero i Lavínia Herrera, arquitectes tècnics.

VII. Sessions de treball de camp: visites

També s'han dut a terme deu sessions de treball de camp (visites):

- 10-11-2000 *Exposició Àsia, ruta de les estepes. D'Alexandre el Gran a Genghis Khan*, al Centre Cultural de la Fundació «la Caixa», conduïda pel Dr. Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC.

- 16-12-2000 Exposició *Bosc de pedra. Capitells medievals del Museu Frederic Marès*, conduïda per la senyora Silvia Llonch.
- 20-01-2001 Exposició *Petras Albas. El Monestir de Pedralbes i els Montcada*, al Museu-Monestir de Pedralbes, conduïda per la Dra. M. Teresa Matas i Blanxart, presidenta d'Amics de l'Art Romànic.
- 24-02-2001 Itinerari per la Barcelona romana i medieval a fi de conèixer *in situ* els capitells del temple romà, els de la capella de Santa Llúcia i d'altres, conduït pel Dr. Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC.
- 17-03-2001 Sala d'Art Romànic del Museu Nacional d'Art de Catalunya, conduïda per la Dra. M. Teresa Matas.
- 07-04-2001 Catedral de Barcelona, conduïda pel Dr. Joan-F. Cabestany.
- 21-04-2001 Seu de Manresa, conduïda per la Dra. Anna Orriols i Alsina, professora de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- 19-05-2001 Museu de l'Art de la Pell. Col·lecció A. Colomer Munmany (Centre Cultural Convent del Carme, Vic), conduïda per la Sra. Lourdes Fonoyet, conservadora.
- 26-05-2001 Exposició *Alejo de Vahía, mestre d'imatges*, al Museu Frederic Marès, comentada per la Dra. M. Teresa Matas.
- 09-06-2001 Monestir de Santes Creus, conduïda pel Dr. Joan-F. Cabestany i Fort, membre de l'IEC.

VIII. Assistència a sessions científiques

- 7-14 de juliol de 2000 La Dra. M. Teresa Matas, presidenta d'Amics de l'Art Romànic i el Dr. Joan-F. Cabestany, delegat, assistiren a les *Journées romanes*, dedicades a *L'an mil. Fin d'un monde ou renouveau? Hommage à Pierre Ponsich*, organitzades per l'Associació Cultural de Cuixà (Codalet).
- 22 de juliol de 2000 La Dra. Matas i el Dr. Cabestany assistiren a la VII Trobada al monestir de Santa Maria de Gualter (la baronia de Rialb).
- 17-19 d'agost de 2000 La senyora Guadalupe Miras i Bernal, secretària d'Amics de l'Art Romànic, assistí al III Curso Teórico-Práctico de Iniciación al Románico, organitzat per la Fundación Santa María la Real-Centro de Estudios del Románico, que tingué lloc a Aguilar de Campoo (Palència).

- 17 de setembre de 2000 El Dr. Joan-F. Cabestany pronuncià, al monestir de Santes Creus, la conferència *12 de desembre de 1150: 850 anys d'història*. En representació d'Amics de l'Art Romànic assistiren la presidenta, Dra. M. Teresa Matas, i la secretària, Sra. Guadalupe Miras.
- 20 de setembre de 2000 La Dra. Matas i el Dr. Cabestany assistiren a la presentació del llibre de la Dra. Dolors Bramon *De quan érem o no musulmans. Textos del 713 al 1010*.
- 20 d'octubre de 2000 Dins dels actes de la VI Trobada d'Història de la Ciència i de la Tècnica, que va tenir lloc a Vic, el Dr. Joan-F. Cabestany pronuncià la conferència *Camins medievals a Catalunya*.
- 13 de febrer de 2001 La Dra. Matas fou entrevistada telefònicament pel diari *La Mañana* de Lleida per la Sra. Guillet, amb motiu de la presentació del volum corresponent a la taula rodona *Boí, Burgal, Pedret, Taiüll. Imitació o interpretació contemporània de la pintura mural romànica catalana*.
- 21 de març de 2001 La Dra. M. Teresa Matas i Blanxart i el Dr. Joan-F. Cabestany i Fort assistiren a la inauguració de l'exposició *Alejo de Vahía, mestre d'imatges*, al Museu Frederic Marès.
- 2 de maig de 2001 Amb motiu de la taula rodona *Les esglésies de Sant Pere de Terrassa: de seu episcopal a conjunt monumental*, la Dra. M. Teresa Matas, presidenta d'Amics de l'Art Romànic, fou entrevistada pel *Diari de Terrassa* i la televisió local.
- 19 de juny de 2001 La Dra. Matas i el Dr. Cabestany assistiren a la presentació del llibre *De Barcino a Barcinona (s. I-VII). Les restes arqueològiques de la Plaça del Rei de Barcelona*.
- 26 de juny de 2001 La presidenta d'Amics de l'Art Romànic, Dra. M. Teresa Matas, acompanyada de la Junta Directiva de l'entitat, assistí a la presentació del *Directori de les Societats Filials* a la sala Prat de la Riba de l'IEC.

IX. Publicacions

Lambard. Estudis d'art medieval. Vol. XIII (2001).

PLADEVALL i FONT, A. *La comtessa de Barcelona, Ermessenda de Carcassona, i la seva contribució als inicis de l'art romànic*. Barcelona: IEC.

I Taula Rodona. Boí, Burgal, Pedret, Taiüll. Imitació o interpretació contemporània de la pintura mural romànica catalana. Barcelona: ICE, 2000.

Circular (núm. 195-204). Hom ha continuat la publicació de la *Circular*, que té com a finalitat servir de mitjà de comunicació amb els associats.

X. Assemblea General Ordinària

Dimecres 21 de març, a la sala Pere Coromines, tingué lloc l'Assemblea General Ordinària, en la qual es van aprovar la memòria d'activitats del curs 1999-2000 i la gestió administrativa de la Junta Directiva.

Amics de l'Art Romànic té 585 socis (de mèrit, agregats, numeraris i entitats adherides). Hem de lamentar, però, l'òbit, des de gener de 2000, dels socis següents:

Enric Casassas i Simó (16 de febrer de 2000)

Ramon Aramon i Serra (17 de juliol de 2000)

Josep Jorba i Franch (20 de maig de 2001)

Vicenç Buron i Llorens (16 de juny de 2001).